

Znanstvenici: Rekordno vruća 2024. prva koja je probila prag zagrijavanja od 1,5 C

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Petak, 10 Siječanj 2025 08:39

Objavljeno: Petak, 10 Siječanj 2025 08:39

Prošla godina bila je najtoplija ikad zabilježena i prva koja je prešla ključni prag globalnog zatopljenja od 1,5 stupnjeva Celzija iznad predindustrijskih temperatura, kažu znanstvenici.

Agencija EU-a za klimatske promjene Copernicus (C3S) potvrdila je prethodne projekcije da je 2024. bila najtoplija ikada zabilježena na globalnoj razini i prva kalendarska godina u kojoj je prosječna temperatura premašila 1,5 C iznad predindustrijskih razina.

Znanstvenici su rekli da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim djelovanjem primarni pokretač rekordnih temperatura, dok su drugi čimbenici poput vremenskog fenomena 'El Nino' u Tihom oceanu, koji podiže globalne temperature, također imali utjecaja.

Analiza britanskog Ureda za meteorologiju, Sveučilišta East Anglia i Nacionalnog centra za atmosferske znanosti također je otkrila da je 2024. bila najtoplija zabilježena i da je "vjerojatno" prva godina koja je premašila 1,5 C.

Stručnjaci za klimu kažu da samo jedna godina s prosječnom temperaturom od 1,5 C iznad predindustrijske razine ne znači da je svijet dosegao tu razinu globalnog zatopljenja, iako su izdali upozorenja koliko je to sada blizu.

No rekordna vrućina trebala bi biti poziv na buđenje, s godinom ekstremnih vremenskih nepogoda koja pokazuje koliko je opasan život sa zagrijavanjem od 1,5 C, rekao je jedan stručnjak.

Ulaganje napora da se spriječi zagrijavanje svijeta za više od 1,5 C iznad predindustrijskih temperatura jedna je od ključnih obveza globalnog Pariškog sporazuma na koji su zemlje pristale 2015. godine, u pokušaju da spriječe najopasnije utjecaje klimatskih promjena.

Analiza je pokazala da je globalna prosječna temperatura 2024. bila 1,53 C iznad prosjeka 1850.-1900., s marginom pogreške od plus ili minus 0,08 C, što znači da je 2024. vjerojatno prva kalendarska godina koja je premašila 1,5 C. To je također bila 11. godina zaredom u seriji podataka koja je jednaka ili premašila 1 C iznad predindustrijskih razina.

Colin Morice iz UK Met Officea rekao je: "Jedna godina koja prelazi 1,5 C iznad predindustrijske ne znači kršenje zaštitne granice od 1,5 C Pariškog sporazuma – to bi zahtijevalo temperaturu od najmanje 1,5 C u prosjeku tijekom duljeg razdoblja.

"Međutim, to pokazuje da je prostor za izbjegavanje prekoračenja od 1,5 C, tijekom dužeg razdoblja, sada vrlo tanak."

Prema analizi Copernicusa, temperature su bile procijenjene 1,6 C iznad predindustrijske razine 1850.-1900. i 0,12 C iznad 2023. godine – koja je bila prethodna najtoplija godina zabilježena.

Bila je to najtoplija zabilježena godina za Europu, s temperaturama 1,47 C iznad prosjeka za referentno razdoblje 1991.-2020., pokazuju brojke.

Analiza također naglašava da je globalno svaka od proteklih 10 godina bila jedna od najtoplijih 10 godina u povijesti.

Znanstvenici: Rekordno vruća 2024. prva koja je probila prag zagrijavanja od 1,5 C

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Petak, 10 Siječanj 2025 08:39

Objavljeno: Petak, 10 Siječanj 2025 08:39

Samantha Burgess, iz Europskog centra za srednjoročne vremenske prognoze (ECMWF) koji vodi C3S, rekla je: "Sada smo na rubu prijelaza razine od 1,5 C definirane u Pariškom sporazumu, a prosjek u posljednje dvije godine je već iznad ove razine.

"Ove visoke globalne temperature, zajedno s rekordnim globalnim razinama vodene pare u atmosferi 2024., značile su neviđene toplinske valove i obilne kiše, uzrokujući bijedu milijunima ljudi." (Hina)

